

DANIEL PETER JANÁČEK, O.PRAEM. OPAT STRAHOVSKÝ

Nový rok 2024 – Slavnost Bohorodičky Panny Marie

Vstoupili jsme do Nového roku 2024. Rok 2023 je již definitivně passé, stal se minulostí. Čeká na nás 366 dní, to je 366 stránek v kalendáři, 8.760 hodin nebo přesně 527.040 minut. Sekundy nebudeme počítat. To je kvantum času. Kolikrát v tomto roce řekneme: „Nemám čas?!“ Kolikrát jsme již těmito slovy někomu ublížili? Z těchto slov mluví lež.

„Lež začíná slovy: nemám čas. Nemám čas naslouchat, zabývat se sám sebou, být sám, pracovat na sobě. Místo toho řeknu: já už jsem takový. Nemám čas poslouchat druhého člověka, uvědomit si tón jeho hlasu, poznat příčiny krize, žádný čas přemýšlet o tom, co řeknu a jak to řeknu. Místo toho suše sdělím: já už takový prostě jsem. Nemám čas odhalit lháře a šarlatána, pozorovat přírodu, zakoušet Boha.... Lež začíná slovy: nemám čas. Pravda je: mám čas! Pravda je: nemám odvalu!“ (J. Dirnbeck)

Stojíme na prahu nového roku a přicházíme prosit o odvahu, o Boží požehnání.

Bůh vložil požehnání do svého Slova. Tím, že je vysloveno, se požehnání stává skutečností. Je to, co říká. Samozřejmě, že požehnaný musí slyšet slovo, protože jen když je slyšet, je slovo skutečně slovem. A „slyšet slovo“ neznamena slyšet jen několik slabik jazyka, které tvoří přání po požehnání. Dodnes jsou věřící Židé přesvědčeni, že Bůh neřekl mnoho slov, ale pouze jedno, přesněji řečeno jediný zvuk, začátek písmene Alef, „A“, a že všechno ostatní, všechna slova Písma, jsou jen jeho echo. Slyšet konkrétní Boží slovo znamená něco jako: slyšet vše, co Bůh řekl: slovo lásky, které nás stvořilo, slovo milosrdenství, které nás vykoupilo a vykupuje, přikázání, která nás udržují ve společenství s Bohem. A také Slovo, které se stalo tělem, Slovo v lidské podobě, které dostalo 8. den po narození – tedy dnes jméno Ježíš, skrze které nám Bůh do morku kostí říká, kým on sám je. Naslouchat všemu, co Bůh řekl, být mu ušima – to je naše požehnání.

Jako lidé toužíme po povzbuzení, po požehnání, které má chránit naše životy před nebezpečnými událostmi a úderem osudu. Ale může skutečně existovat něco jako požehnání? Nepodléháme všichni stejnou měrou rozmarům osudu, který je jedněm nakloněn příznivě a jiným nepříznivě? Nebo jde jen o to myslet pozitivně, což by znamenalo, že pozitivní či negativní události jsou výhradně výsledkem našeho vnitřního nastavení? Existuje síla, která může změnit můj život? Je vše předem dáno? Jsem lapen v osidlech svého původu a svých genů, nebo mám příležitost se každou chvíli rozhodnout znovu? Je nějaká síla, která mě dokáže vytáhnout nahoru, když má cesta směřuje úplně jinam, síla, která mě dokáže podržet a zabránit pádu, když jsem nahoře tak šťastný, že se mi skoro točí hlava? Život vždy zůstává výzvou pro každého člověka. Budou chvíle, kdy se máme dobře a všechno nám jde snadno, a chvíle, kdy jsou některé věci těžké. Naše životy jsou zasazeny do globálních, dokonce kosmických spojení, na která jako jednotlivci máme jen malý vliv a často je ani nedokážeme pochopit. Místo, kde se nacházíme, kde žijeme, nám dává příležitosti, které v životě máme. Vždy však existují

možnosti, které můžeme minout a které můžeme také uskutečnit. Stačí jen pozitivně myslet, dodržovat životosprávu, zdravě jíst a cvičit?

Každý člověk potřebuje povzbuzení lidí a zkušenost, že je přijímán a milován. Lidé, kteří tuto zkušenost v dětství neměli, její absencí často trpí po celý život – a nejenom oni, posléze také lidé a svět kolem nich. Na světě je tolik zla, protože sebou vzájemně opovrhujeme a odmítáme se. Bezcílně bloudíme, protože nenacházíme povzbuzení k tomu, že jsme skutečně přijímáni a milováni.

Boží požehnání znamená pevný slib: jsi přijat, jsi milován. V požehnání není toto zaslíbení omezeno časem ani prostorem, ale stává se absolutním, protože se odděluje od lidí, kteří toto zaslíbení dávají, a je připoutáno zpět k Bohu. My lidé jsme proměnliví. Můžeme omezit příslib své lásky, dokážeme svou lásku podmínit. Naše láska se může vytratit, milovaného člověka můžeme ztratit rozchodem nebo smrtí. Bůh zůstává a s ním jeho slib každému člověku: jsi přijat, jsi milován.

Slovo požehnání souvisí s latinským „signare“, což znamená „označovat, potvrzovat, určovat“. V církevním kontextu to znamená odkazovat na kříž. Když kněz říká požehnání ve jménu trojjediného Boha, děláme znamení kříže. I když se křížujeme svčnou vodou, je to gesto požehnání. Jsem určen, označen jako Boží dítě. Patřím Bohu, Boží požehnání spočívá na mně. Požehnání není jen zbožné přání, je událostí ve jménu Božím, za kterou stojí sám Bůh. Boží požehnání nás nese celým životem, zvedá nás, když padáme, drží nás, když vstáváme. Boží zaslíbení je bezpodmínečné. Pouze my můžeme odmítnout Boha, pokud ho nevpustíme do svého života. Ale jeho ruka zůstává vždy natažená, aby nás držela, když po ní saháme.

Tento den by měl být novým začátkem, nejen v kalendáři. Osm dní se díváme na Božího Syna v jeslích a dnes zvláště na jeho Matku, Pannu Marii, která se jako „*požehnaná mezi ženami*“ stala „bránou“ Boží k člověku. Bůh hledal cestu k nám lidem a našel ji skrze Marii, proto ji nazýváme Boží Rodičkou a ona je naší bránou k Bohu. První den v roce jako den Bohorodičky Panny Marie je pro nás výzvou, abychom nový rok začali tak, jako ona, která přijala Božího Syna slovy: „*ať se mi stane podle tvého slova.*“

Maria je obrazem církve a všech křesťanů, kteří dávají ve svém životě prostor Božímu Synu. Bůh chce přijít na svět – v nás a skrze nás. Zrození Boha se chce také odehrát v nás. V tajemství církve nás Maria podporuje, aby se také v nás znovu narodil Bůh.

Tyto jemné myšlenky našly poetický barokní výraz u „slezského anděla“ (Angelus Silesius) Johanna Schefflera, že napsal: „*Musím se stát Marií a porodit Boha.*“ A: „*Co mi pomůže, Gabrieli, tvé „salve“ k Marii, jestli nemáš stejnou zprávu pro mě.*“ A ještě: „*Když se připravíš, Bůh v tobě v každém okamžiku zplodí svého Syna a vystaví svůj vlastní trůn.*“

Maria, ukázala svému synovi, jaký je život, chránila ho svou mateřskou péčí a předala mu svou životní zkušenost. Proto k ní dnes přicházíme jako její děti, aby nás chránila svou mateřskou péčí a vedla nás na cestě životem.

Boží požehnání se nedá koupit. Je stejně jako čas Božím darem. Říct: „Nemám požehnání, nemám čas.“ – je lež, i když obojí patří k luxusnímu zboží. Požehnání a čas jsou Božím darem pro nás a mohou se stát také mým darem pro druhé.

Svatá Maria Matko Boží, ty jsi dala světu pravé světlo, Ježíše Tvého a Božího Syna. Zcela ses odevzdala Božímu požehnání a stala ses tak zdrojem dobra, které z něj plyne.

Ukaž nám Ježíše. Ved' nás k němu. Nauč nás ho poznávat a milovat, abychom my sami mohli být skutečně milující a stali se zdrojem živé vody uprostřed žíznivého světa. Amen.
(Podle Benedikta XVI.)